Oscaro Chano Yiko Longo asmeninė paroda

„Jie visad žvelgia iš įsivaizduojamos aukštybės“

Radvilų rūmų dailės muziejus, Vilnius

Oscaras Chanas Yikas Longas – Honkonge 1988 metais gimęs, šiuo metu Helsinkyje gyvenantis tapytojas, kurio kūryboje dominuoja rašalu ir grafitu atliekami didelio formato piešiniai ir freskos. Jo vaizdinė kalba susiformuoja iš Rytų Azijos mitologijos, ezoterinių tradicijų, Azijos ir vakarietiškos populiariosios kultūros elementų. Eklektiškas stilius, kuriame persipina klasicistinės ir simbolistinio meno nuorodos, leidžia Chanui tyrinėti asmenines intelektualines ir dvasines temas.

Pasak paties menininko, jo tapyba perteikia „primityvią baimę ir siaubą“. Smurto ar mirties baimė tampa daugelio vaizdų leitmotyvu. Chano darbai primena kino pasaulio siaubo scenas, kuriose susilieja šimtakojai, feniksai, drakonai, tykantys žvėrys ir skeletus primenančios figūros. Šie simboliai ne tik iliustruoja archajiškas baimes, bet ir atskleidžia metaforines bei kultūrines aliuzijas, kurios leidžia reflektuoti psichines ir dvasines žmogaus būsenas.

Menininko darbuose pasirodo ir keturi Rytų Azijos mitologiniai globėjai – drakonas, feniksas, tigras ir vėžlys, tradiciškai sietini su keturiomis pasaulio kryptimis. Šias mitines būtybes Chanas perkelia į šiuolaikinę perspektyvą, kur jos gali atrodyti net bauginančios. Savo piešiniuose jis nevengia vizualinio tankio, emocinio intensyvumo ir asociatyvinės struktūros. Nors vaizdai figūratyvūs, jų prasmė nėra aiškinama – žiūrovai skatinami patys kurti reikšmes, pasitelkdami vaizduotę ir asmeninę patirtį.

2025 metų lapkričio mėnesį Radvilų rūmuose Vilniuje atidaryta Oscaro Chano Yiko Longo asmeninė paroda „Jie visad žvelgia iš įsivaizduojamos aukštybės“. Ekspozicija paskirstyta keturiose XVII amžiaus rūmų salėse, kur piešiniai, instaliacijos ir projekcijos kviečia lankytojus leistis į vizualinę kelionę per mitinius simbolius, archetipus ir baimių peizažus. Parodos pavadinimas

yra ir vieno pagrindinių kūrinių – lubų freskos „Jie visad žvelgia iš įsivaizduojamos aukštybės“ – pavadinimas. Lubų skliaute išpiešti vaizdai, atrodo, stebi lankytoją iš viršaus. Kas yra „jie“ – nebūtinai aišku, autorius to neatskleidžia. Taip pat nepaaiškina, kodėl „aukštybė“ yra „įsivaizduojama“.

Po freska eksponuojamas „Kosminis kiaušinis“ (2021) – minkštas juodas ir baltas vilnonis kilimas, simboliškai atliepiantis pasaulio sukūrimo motyvą. Gretimoje pritemdytoje salėje rodoma projekcija „Patruliavimas“ (2025), kurios pagrindą sudaro tušu ant popieriaus atliktų piešinių serija. Juose vėl pasirodo skeletą primenančių figūrų siluetai, kurių tapatybė, kaip ir lubų freskos veikėjų, lieka miglota.

Parodoje eksponuojamas ir ciklas „Taro kortos (Didieji arkanai)“ (2025) – tai menininko ezoterinio kortų kaladės formato interpretacija. Kiekviena korta perteikiama supaprastintu, bet stiprų emocinį krūvį turinčiu vaizdu. Čia Chanas eksperimentuoja su tušu ir baltu žymekliu ant rusvo popieriaus, kuria tankias, ritmingas kompozicijas, kuriose naratyvas nėra svarbiausias. Pasak menininko, „iliustruoti“ jam reiškia „nušviesti“ – atskleisti tai, kas paprastai slypi tamsoje.

Visoje parodoje dominuoja juodos ir baltos spalvos. Tik vienas objektas, „Vaiduoklių karalius“ (2021), yra spalvotas. Tai 100 egzempliorių tiražu gamykloje pagaminta statulėlė, vaizduojanti kinų legendos veikėją. Pasak Chano, net ir tie, kurių bijome, patys ko nors bijo. Galbūt tai būtybė, galbūt pati baimė. (Parengta kuratoriaus A. Kreugerio teksto pagrindu)

Oscaro Chano Yiko Longo parodą „Jie visad žvelgia iš įsivaizduojamos aukštybės“ kuruoja Andersas Kreugeris. Organizuoja Radvilų rūmai kartu su Helsinkio parodų erdve „Kunsthalle Kohta“ ir Bazelio „PF25 Cultural Projects“. Paroda veiks iki 2026 metų kovo 15 dienos.